

Delrapport 3

Tryggere ledere med rektorutdanningen

Deltakerne på den nasjonale rektorutdanningen fremstår som tryggere ledere etter gjennomført utdanning. Rektorene opplever at de har styrket egen autonomi og eget handlingsrom som en følge av utdanningen.

RAPPORT | SIST ENDRET: 26.11.2013

Tittel:

Ledet til læring. Nasjonal rektorutdanning i grunn- og videregående skole; deltakernes vurdering av egen utvikling

Rapporten:

[Last ned rapporten hos NTNU Samfunnsforskning \(PDF\)](#)

[Download English version of the report \(PDF\)](#)

Forfatter:

Ingunn Hybertsen Lysø, Bjørn Stensaker, Roger Andre Federici, Anniken Solem og Per Olaf Aamodt

ISBN:

978-82-7218-962-3 (Nettutgave)

Utgiver:

NIFU, NTNU Samfunnsforskning

År:

2013

Rapportserie

Dette er den tredje av fire rapporter fra NIFU, som i samarbeid med NTNU Samfunnsforskning evaluerer den norske rektorutdanningen fra 2010 til 2014. Se også:

- [Delrapport 1: Ledet til ledelse](#)
- [Delrapport 2: Ledet til lederutvikling](#)
- [Sluttrapport: Ledet til endring](#)

Undersøkelsen fra NIFU og NTNU Samfunnsforskning viser at det er stor variasjon i hvordan de ulike tilbyderne av rektorutdanningen har organisert studieprogrammene, men at de alle har til felles at de representerer et viktig læringsfellesskap for deltakerne. Funnene tyder på at deltakernes kapasitet for læring og utvikling har økt, og at de er blitt tryggere ledere.

Deltakernes forventninger til utbytte er innfridd

Et sentralt funn i forrige delrapport var at deltakerne hadde svært høye forventninger til utbyttet av rektorutdanningen (se Lysø mfl. 2012). Å innfri slike høye forventninger over tid kan være en stor utfordring. Funnene i delrapport 3 viser at programmene synes å ha klart å innfri forventningene, ikke minst når det gjelder relasjonelle og pedagogiske ledelsesoppgaver. Samtidig er deltakernes utbytte når det gjelder administrative oppgaver noe redusert i forhold til forventningene.

Deltakernes opplever økt kapasitet til læring og utvikling

Undersøkelsen viser at deltakernes kapasitet til læring og utvikling har økt etter gjennomført rektorutdanning. Dette er målt gjennom deltakernes «mestringsforventninger» som er en indikator på den individuelle kapasiteten til å utvikle seg som leder. Høye mestringsforventninger påvirker innsats, utholdenhet, aspirasjonsnivå og mål. Evalueringen viser at rektorutdanningen har bidratt til at deltakernes rapportering av mestring er større i etterkant enn før de startet sin utdanning. Størst positiv endring synes å ha funnet sted innen områdene «ledelse», «trivsel», «undervisning» og «resultatoppfølging». Deltakerne mener også at de har styrket egen autonomi og eget handlingsrom som en følge av utdanningen.

Økt trygghet i lederrollen

Evalueringen tyder på at vektleggingen av forskning og teori i rektorutdanningen har bidratt til at rektorene har blitt tryggere i lederrollen, ikke minst når det gjelder å ta initiativ, og når beslutninger skal begrunnes. Rektorutdanningen synes videre å ha gitt deltakerne et vokabular for å adressere de utfordringer som de møter i hverdagen. Disse funnene indikerer at rektorutdanningens mål om å utvikle økt trygghet i lederrollen er innfridd.

Deltakernes opplevelse av utbytte varierer lite mellom ulike programtilbud

Alle programtilbudene har til felles at de representerer et læringsfellesskap for deltakerne. Programtilbudene – på tross av forskjeller i pedagogisk design og organisering – synes å skape en relativ

lik arena for læring. Denne læringsarenaen er kjennetegnet av et sterkt innslag av forskningsbasert kunnskap og en tett kopling mellom teori og praksis, gjennom akademisk skriving og ferdighetstrening. Disse overordnede kjennetegnene synes å ha større betydning for deltakernes læring enn mer detaljerte pedagogiske grep i programmene. Programmene har alle en sterk vektlegging på individuell refleksjon, gruppediskusjoner og trening i konkrete ferdigheter, og veiledning knyttet til prosesser i grupper og skriving. Den endringsorienterte læringsarenaen legger et grunnlag for å skape økt trygghet i rollen som skoleleder.